

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKOBOTO OCBITHЬOTO KOМПОНЕНТУ

**«Обґрунтування господарських рішень і
оцінювання ризиків»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань **05 «Соціальні і поведінкові науки»**

Код та найменування спеціальності **051 «Економіка»**

Освітньо-професійна програма **Економіка підприємства**

Ступінь вищої освіти **бакалавр**

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності **C1 «Економіка»**

26.09.2025 р. , протокол № 2

Реєстраційний номер в навчальному відділі

1. Загальна інформація

Кафедра: [Економіки національної та міжнародної економіки](#)
Викладач: **Дідух Сергій Мирославович**, професор кафедри економіки промисловості, доктор економічних наук

[Профайл](#)

Контакти:
didukhsm@i.ua ,
0633064522

Освітній компонент викладається на 4 курсі у 7 семестрі

Кількість: кредитів - 4,0 годин – 120

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	60	36	24
заочна	20	10	10
Самостійна робота, годин	Денна – 60		Заочна – 100

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти здатності приймати раціональні управлінські рішення в умовах економічної невизначеності, мінливого ринкового середовища та обмежених ресурсів. Вивчення дисципліни забезпечує набуття теоретичних знань і практичних навичок щодо аналізу альтернатив господарської діяльності, прогнозування економічних результатів та вибору оптимального варіанта рішень з урахуванням рівня ризику.

Особлива увага приділяється методам оцінювання ризиків, підходам до їх ідентифікації, кількісного вимірювання та управління ними у процесі реалізації підприємницьких ініціатив і виробничих процесів. Освоєння зазначених інструментів є ключовим для досягнення конкурентоспроможності підприємства та забезпечення ефективної реалізації його стратегічних цілей в умовах нестабільності зовнішнього середовища.

Освітній компонент «Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків» ґрунтується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонентів «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Фінанси підприємства», «Бюджетування і контролінг», «Методика економічного аналізу діяльності підприємства».

3. Мета освітнього компоненту

Метою освітнього компоненту є формування у студентів системи спеціальних знань щодо основних науково-методичних положень з обґрунтування господарської діяльності підприємства, зокрема: основні концептуальні поняття, методологічні основи, методи і підходи, які використовуються в міжнародній практиці обґрунтування господарських рішень, проблеми, пов'язані з розв'язанням різноманітних господарських ситуацій на підприємстві.

Основними завданнями вивчення компоненту є надання студентам навчального матеріалу стосовно принципів обґрунтування різних видів господарських рішень, методичних підходів до аналізу ризику та управління ним; оволодіння навичками самостійного здійснення аналізу, ідентифікації та оцінювання ризику з використанням комп'ютерної техніки та програмно-математичних комплексів.

У результаті вивчення курсу студенти повинні знати:

- понятійний та категорійний апарат щодо обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків на підприємстві;
 - економічну сутність та основні види господарських рішень;
 - основні принципи та підходи до обґрунтування господарських рішень у різних умовах функціонування підприємства (визначеності, невизначеності, ризику);
 - технологію розробки та прийняття оптимальних господарських рішень;
 - методи економічного обґрунтування фінансових рішень;
 - методи економічного обґрунтування інвестиційних рішень;
 - сучасні економіко-математичні методи та моделі обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків;
 - природу виникнення невизначеності та ризиків, їх різновиди і вплив на якість господарських рішень;
 - напрями регулювання та методи зниження підприємницьких ризиків;
 - концепцію зміни вартості грошей за часом.
- вміти:**
- проводити ідентифікацію та аналіз ключових проблем на підприємстві;
 - обґрунтовано визначати оптимальні форми подання та реалізації господарських рішень;
 - проводити прогнозування та аналіз господарських рішень;
 - застосовувати економіко-математичні методи та моделі в процесі розробки і прийняття господарських рішень;
 - здійснювати обґрунтований вибір оптимального господарського рішення на підставі критеріїв в умовах визначеності, невизначеності та ризиків;
 - здійснювати комплексне оцінювання підприємницьких ризиків із застосуванням сучасних програмних засобів.

Самостійна робота здобувачів включає знайомство з літературою, підготовку до практичних і контрольних робіт, виконання індивідуальних завдань.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Бюджетування і контролінг» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності № 051 «Економіка» та освітньо-професійній програмі «Економіка підприємства» підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності:

- ЗК1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК2.** Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК5.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

- ЗК6.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК8.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК9.** Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.
- ЗК12.** Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК17*.** Здатність до пошуку та обрання найкращого (оптимального) результату

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК1.** Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. **СК2.** Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.
- СК4.** Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.
- СК8.** Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.
- СК9.** Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.
- СК10.** Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.
- СК11.** Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.
- СК12.** Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.
- СК14.** Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
- СК17*.** Здатність обирати найкращі напрями інвестування коштів та визначати шляхи інноваційного розвитку суб'єктів господарювання

Програмні результати навчання:

- ПРН5.** Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).
- ПРН6.** Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
- ПРН8.** Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
- ПРН17.** Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків
- ПРН19.** Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.
- ПРН22.** Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.
- ПРН 27*.** Вміти визначати напрями інвестування коштів та шляхи інноваційного розвитку суб'єктів господарювання

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПРИЙНЯТТЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ			
1	Сутнісна характеристика господарських рішень Господарські рішення, їх сутність та класифікація. Поняття господарських рішень та їх ознаки. Елементи прийняття рішень. Сутність господарських рішень. Класифікація господарських рішень. Чинники, що впливають на якість прийняття господарських рішень. Вимоги до господарських рішень та умови їх досягнення. Способи формалізації та реалізації господарських рішень. Основні форми вираження господарських рішень, їх зміст. Форми реалізації господарських рішень.	4	1
2	Технологія прийняття рішень господарської діяльності Основні етапи прийняття рішень. Підготовка господарського рішення. Прийняття господарського рішення. Реалізація господарського рішення. Стадії прийняття господарських рішень. Основні моделі та засоби прийняття рішень. Характер та умови прийняття господарських рішень. Основний зміст інтуїтивних рішень. Рішення, що засновані на судженнях, та їх види. Сутність раціональних рішень. Класична, поведінкова та ірраціональна моделі прийняття рішень. Умови прийняття господарських рішень.	4	1
3	Методичні основи підготовки господарських рішень Сутнісна характеристика методології обґрунтування господарських рішень. Визначення методів розробки господарських рішень. Класифікація методів. Особливості застосування різних видів методів. Неформалізовані методи прийняття господарських рішень. Суть евристичних методів. Основні поняття теорії моделювання. Класифікація математичних моделей прийняття господарських рішень.	2	1
4	Критерії прийняття рішень в умовах невизначеності Сутність поняття "невизначеність". Джерела невизначеності. Ієрархія видів невизначеності. Поверхнева та глибинна невизначеність. Класифікація причин виникнення невизначеності. Принципи застосування критеріїв у процесі прийняття оптимальних рішень в умовах невизначеності.	4	1
5	Цільова орієнтація обґрунтування господарських рішень Цілі підприємства та їх класифікація. Побудова дерева цілей. Використання “дерева рішень” для обґрунтування господарських рішень. Етапи побудови “дерева рішень”. Процедура прийняття господарського рішення за допомогою “дерева рішень”. Очікувана цінність точної інформації.	4	1
	Усього за ЗМ 1	18	5
Змістовий модуль 2. ОБґРУНТУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЇХ ЕФЕКТИВНОСТІ В УМОВАХ РИЗИКУ			
6	Обґрунтування господарських рішень та оцінювання їх ефективності Чинники, що впливають на вибір методу обґрунтування господарських рішень. Критерії оцінки обґрунтування господарських рішень. Принципи обґрунтування господарських рішень. Методологічні основи оцінки ефективності господарських рішень. Основні цілі оцінки ефективності обґрунтування	4	1

	господарських рішень. Вимоги до оцінки ефективності господарських рішень. Критерії оцінки ефективності господарських рішень. Методи оцінки ефективності господарських рішень. Сутність CVP аналізу. Фактори, що впливають на ефективність господарського рішення.		
7	Обґрунтування фінансових рішень за умов ризику Сутність фінансових рішень. Базові поняття фінансових розрахунків. Майбутня та приведена вартість грошей. Зміна майбутньої вартості вкладів при різних умовах їх розміщення. Розрахунки грошових ануїтетів та урахування інфляції в фінансових розрахунках. Формування доходів з урахуванням інфляції. Формування структури капіталу підприємства. Оптимізація фінансової структури капіталу компанії. Сутність ефекту фінансового левериджу. Середньозважена ціна капіталу. Ризик, обумовлений структурою капіталу.	4	1
8	Обґрунтування інвестиційних рішень за умов ризику Критерії обґрунтування рішень під час прийняття (вибору) інвестиційного проекту. Оцінка економічної ефективності капіталовкладень. Урахування ризику в процесі обґрунтування ставки дисконтування. Елементи інвестиційного проекту. Основні показники привабливості інвестиційного проекту. IRR в фінансових розрахунках інвестиційних проектів. Прогнозування грошових потоків. Теорія оптимального портфеля. Формування оптимального портфеля з обмеженої кількості цінних паперів. Оптимізація структури портфеля цінних паперів та оцінка ризику.	4	1
9	Методи оцінювання ризиків при обґрунтуванні господарських рішень Методологія аналізу та оцінки ризику. Показники оцінки економічного ризику. Сутність і групування якісних методів оцінювання ризику. Використання кількісної оцінки ризику для ухвалення господарського рішення. Статистичний метод оцінки ризику. Інтегральна оцінка ризику. Комплексна оцінка ризиків. Оцінка систематичного ризику. Метод аналізу доцільності витрат. Метод експертних оцінок.	2	1
10	Управління економічними ризиками при обґрунтуванні господарських рішень Сутність і зміст управління ризиками. Характеристика процедур управління ризиками. Принципи управління ризиками. Система управління ризиками. Основні складові системи управління ризиками. Загальна схема процесу управління ризиком. Опис можливих правил управління ризиками. Урахування взаємозв'язку прибутку і ризику при обґрунтуванні господарських рішень. Моделі управління ризиком. Формування стратегії управління ризиком. Ризик-менеджмент і його роль у визначенні стратегії управління ризиками.	4	1
	Усього за ЗМ 2	18	5
Разом за ОК:		36	10

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Сутнісна характеристика господарських рішень	1	
2	Технологія прийняття рішень господарської діяльності	1	1
3	Методичні основи підготовки господарських рішень	1	
4	Критерії прийняття рішень в умовах невизначеності	1	1
5	Теорія корисності та її застосування у процесах прийняття рішень	2	1
6	Застосування теоретико-ігрового підходу для прийняття рішень в умовах ризику	2	1
7	Обґрунтування господарських рішень та оцінювання їх ефективності	2	1
8	Обґрунтування фінансових рішень за умов ризику	4	1
9	Обґрунтування інвестиційних рішень за умов ризику	4	1
10	Цільова орієнтація обґрунтування господарських рішень	1	
11	Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень	1	1
12	Методи оцінювання ризиків при обґрунтуванні господарських рішень	2	1
13	Управління економічними ризиками при обґрунтуванні господарських рішень	2	1
	Всього	24	10

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Написання рефератів	20	30
2	Підготовка до практичних робіт	20	20
3	Тестування в Moodle	40	40
4	Опрацювання матеріалу і надання письмових відповідей на контрольні питання конспекту лекцій		20
5	Підготовка до контрольних робіт	10	10
Всього за ОК:		90	120

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- *письмові модульні контрольні роботи;*
- *тестування знань здобувачів з тем ОК;*
- *виконання практичних робіт;*
- *виконання індивідуального завдання.*

Підсумковий контроль – **екзамен**

Самостійна робота здобувачів включає знайомство з літературою, підготовку до практичних/лабораторних робіт, виконання індивідуальних домашніх завдань, роботу на ПК.

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	денна (екзамен)	заочна (екзамен)
<u>Змістовий модуль 1.</u>		
Практичні роботи*	10	10
Самостійна робота*	5	10
Тестування*	10	5
Модульна контрольна робота 1	10	10
Всього за змістовий модуль 1	35	35
<u>Змістовий модуль 2.</u>		
Практичні роботи*	10	10
Самостійна робота*	5	10
Тестування*	10	5
Модульна контрольна робота 2	10	10
Всього за змістовий модуль 2	35	35
Екзамен	30	30
Всього	100	100

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті.](#)

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів**Підсумковий контроль – екзамен**

27-30 балів	якщо здобувач демонструє повні й глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь і навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, високу комунікативну культуру	відмінно
23-26 балів	якщо здобувач виявляє дещо обмежені знання навчального матеріалу, допускає окремі несуттєві помилки й неточності	дуже добре
18-22 бали	якщо здобувач засвоїв основний навчальний матеріал, володіє необхідними уміньми та навичками для вирішення стандартних завдань, проте при цьому допускає неточності, не виявляє самостійності суджень, демонструє недоліки комунікативної культури	задовільно
0-17 балів	якщо здобувач не володіє необхідними знаннями, уміньми й навичками, науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури	незадовільно

Лабораторні роботи

4,5 - 5 балів	<i>Лабораторна відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
----------------------	--	----------

4,0 - 4,4 балів	<i>Лабораторна відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
3,5 – 3,9 балів	<i>Лабораторна відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
2,1 – 3,4 балів	<i>Лабораторна відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
0-2 балів	<i>Лабораторна не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

Тестування

<i>Денна ф.н.</i>	<i>Заоч ф.н.</i>		
4,3 - 5,0 балів	4,3 - 5,0 балів	90 - 100 % правильних відповідей	відмінно
3,9 – 4,2 балів	3,9 – 4,2 балів	60 – 73% правильних відповідей	добре
2,8 – 3,8 балів	2,8 – 3,8 балів	35 – 59 % правильних відповідей	задовільно
0 – 2,7 балів	0 – 2,7 балів	0-35 % правильних відповідей	незадовільно

Самостійна робота

<i>Денна ф.н.</i>	<i>Заоч ф.н.</i>		
4,3 - 5,0 балів	4,3 - 5,0 балів	Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
3,9 – 4,2 балів	3,9 – 4,2 балів	Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
2,8 – 3,8 балів	2,8 – 3,8 балів	Самостійна робота відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	задовільно
0 – 2,7 балів	0 – 2,7 балів	Самостійна робота не відпрацьована або дано незадовільні відповіді	незадовільно

Модульні контрольні роботи

<i>Денна ф.н.</i>	<i>Заоч ф.н.</i>		
9,2- 10 балів	13,7- 15 балів	Контрольна робота вчасно виконана, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
8,0 - 9,1 балів	13,1-13,6 балів	Контрольна робота вчасно виконана, надані неповні відповіді, допущені помилки	добре
7,1 – 7,9 балів	12,0 -13,0	Контрольна робота вчасно виконана, надані неповні відповіді, допущені грубі помилки	задовільно
0 - 7,0 балів	0-11,7	Контрольна робота не виконана або дано незадовільні відповіді	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально-демонстративний метод, проблемний виклад.

Лабораторні заняття: виконання лабораторних робіт з наступним захистом результатів досліджень.

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними звітами, інтернет-ресурсами, реферування, конспектування, науково-дослідна робота здобувачів.

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Економіка підприємства [Електронний ресурс] : підручник / І. Г. Волинець, Л. С. Громко, В. Л. Загоруйко та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Ліпич ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 768 с.
2. Економічні ризики: методи вимірювання та управління [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Н. С. Скопенко, І. В. Федулова, Л. В. Мазник та ін. ; за заг. ред. Н. С. Скопенко ; Нац. ун-т харч. технологій. Київ : НУХТ, 2021. 344 с.
3. Євчук, Л. А. Основи бізнесу та бізнес-планування [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Л. А. Євчук ; Чорномор. нац. ун-т ім. Петра Могили. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2023. 264 с.
4. Полінкевич О. М. Обґрунтування управлінських рішень та оцінювання ризиків [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. М. Полінкевич, І. Г. Волинець ; Луцьк. нац. техн. ун-т, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. — Луцьк : Вежа-Друк, 2023. — 366 с.
5. Прикладна економіка [Електронний ресурс] : підручник / Б. О. Язлюк, А. І. Гулей, О. О. Красноручський та ін. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 374 с.
6. Управлінський облік [Електронний ресурс] : навч. посіб. / З.-М. В. Задорожний, В. В. Муравський, В. З. Семанюк, І. Я. Омецінська ; Західноукраїн. нац. ун-т. Тернопіль : Унів. думка, 2023. 296 с.
7. Череп А. В. Економічний ризик та його оцінка [Електронний ресурс] : підручник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спец. "Фінанси, банківська справа та страхування" освітньо-професійної програми "Фінанси і кредит" / А. В. Череп, А. П. Кущик ; Запоріж. нац. ун-т. — Запоріжжя, 2021. — 316 с.

Додаткові

1. Балджи М.Д., Карпов В.А., Ковальов А.І., Костусев О.О., Котова І.М., Сментина Н.В. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2013. 670 с.
2. Клименко С. М. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків : навч. посіб. / С. М. Клименко, О. С. Дуброва. К. : КНЕУ, 2005. 252 с.
3. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків : навч. посіб. / Т. С. Клебанова, О. В. Мілов, С. В. Мілевський та ін. Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. 262 с.
4. Пономаренко В. С. Прийняття управлінських рішень на підприємстві: процесний підхід : наукове видання / В. С. Пономаренко. Х. : Вид. ХНЕУ, 2005. 238 с.
5. Машина Н.І. Економічний ризик і методи його вимірювання: навч. посіб. / Н.І. Машина. К.: ЦНЛ, 2003. 188 с.
6. Матвійчук А. В. Економічні ризики в інвестиційній діяльності : монографія / А. В. Матвійчук ; Вінниц. нац. техн. ун-т. Вінниця : Універсум, 2005. 202 с.
7. Тарасенко С. В. Ризики інвестиційної привабливості : монографія / С. В. Тарасенко. Львів : Манускрипт, 2011. 246 с.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал НКЦПФР <https://www.nssmc.gov.ua>
4. Офіційний веб-портал Державної служби статистики України <https://www.ukrstat.gov.ua>

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та [роботодавців](#).

Викладач

ПІДПИСАНО

Сергій ДІДУХ

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри національної та міжнародної економіки

Протокол від «_29_»_08___2025 р. №_1__

Завідувачка кафедри

ПІДПИСАНО

Тетяна КУЛАКОВСЬКА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП «Економіка підприємства»

д.е.н., професор кафедри
«Економіка промисловості»
0

ПІДПИСАНО

Тетяна КУЛАКОВСЬКА